

Zomerkriebels - 2014

Uitgave van de Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land

Beste vrienden,

Dit is weer een prachtig Praatstokje geworden. Eén waarin je kunt lezen wat het Bewaarde Land is, wat het voor kinderen betekent en waarom al die vrijwilligers zo gemotiveerd zijn om door te gaan met dit "werk".

Deze onderwerpen komen aan bod in het artikel van een oma in het Bewaarde Land, het interview met Buizerd, voor ons de "vader" van het Bewaarde Land, en in artikelen over het bezoek van kinderen van het speciaal basisonderwijs en kinderen van een asielzoekersschool. Ook Vrienden komen bij ons tot rust, zoals tijdens het Paasweekend in Haps.

Op 19 sep 2014 houdt de vereniging een algemene ledenvergadering (ALV) waarin de Vrienden het jaarverslag van 2013, de gang van zaken in 2014 en de plannen voor 2015 bespreken. Alle leden zijn welkom, zie de Agenda.

Met dit Praatstokje vragen we ook alle Vrienden weer om hun bijdrage voor 2014 over te maken : jeugdleden € 7,50, leden € 17,50 (maar meer mag ook) en donateurs ieder bedrag is welkom. Als je al betaald had dan bedanken wij voor de steun en mag je het verzoek als niet gezonden beschouwen.

Tot ziens in het Bewaarde Land,

Merel / Aad

Aan dit nummer werkten mee :

Hugo Bakker, Lenneke Balyon, Henk van Haastregt, Hans Huitema, Mariette van Leeuwen, Jetty Modijefsky en Aad de Vette

Jouw eigen bijdrage :

Heb je een leuk verhaal, foto of gedicht uit het Bewaarde Land? Stuur het naar vrienden.bewaarde.land@planet.nl

Het **Praatstokje** is een uitgave van de Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land. Word jeugdlid door € 7,50 over te maken op NL71 INGB 0004 8687 24. Volwassenen lid voor € 17,50 per jaar. Donateur voor elk bedrag. Stuur je adresgegevens naar onze ledenadministratie : vrienden.bewaarde.land@planet.nl of : Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land, Clara Visserplaats 1, 2331 BN

Als oma mee naar het Bewaarde Land, een verslag

Op 2 van 3 donderdagen in juli mocht ik met de klas van mijn kleinzoon (OBS de Vos in Voorschoten) mee naar het Bewaarde Land in Meyendel.

Wat een rijke ervaring die dagen, zelfs ontroerend! Wat fantastisch dat kinderen deze ervaring kunnen opdoen. Wat gun ik dat ieder kind.

Ik liep mee met de Aardegroep van Lieveheersbeestje, maar ontmoette uiteraard ook Vrouwtje Fleur en de andere wachters, Dolfijn en Visarend.

Hoe zorgvuldig, liefdevol, afgestemd, deskundig, harmonieus, vrolijk, afwisselend en rustig was de hele opzet, de hele sfeer. Gestructureerd en flexibel.

Zowel aandacht en respect voor de natuur, als in de manier waarop wordt omgegaan met de kinderen, ook als er even moet worden "bijgestuurd". Waardoor de visie en het dagelijkse onderlinge functioneren, de natuur en de mensen, één geheel zijn.

Heel veel regels, eigenlijk ... als je erover nadenkt ... Maar zo organisch en logisch dat je het nauwelijks in de gaten hebt en de kinderen er als vanzelf in meegaan. Een duidelijk voorbeeld hoe regels (afspraken) voorwaardenscheppend en ruimtegevend kunnen zijn i.p.v. beperkend. Meteen bij de start de bosnamen van ons allemaal: daarmee onszelf niet alleen verbindend met (deze dagen in) de natuur, maar ook loskomend van vaste patronen in de klas, in het dagelijks leven. Allemaal een "eigenheid" EN allemaal "gelijk". Ikzelf vond het heerlijk om "Pissebed" te zijn i.p.v. oma Jetty of mevrouw of oma van Hugo.

En dan het tempo, het ritme van deze (warme) dagen: zó slow-down. Eerst dacht ik nog even: zou het voor de kinderen niet te langzaam gaan? Gaan ze de aandacht niet verliezen? Maar helemaal niet, we stapten juist uit het jachtige leven en waren in het moment (Zonder dat we het een cursus Mindfulness hoefden te noemen....).

We "deden" (en leerden) niet alleen dingen in de natuur, maar we "waren" ook in de natuur.

Op de 1e dag wees de wachter de kinderen op van allerlei dat we tegenkwamen, vestigde de aandacht op details, leerde hen (en mij) kijken, luisteren, proeven. Op de laatste dag was het bijna omgekeerd: de kinderen riepen de wachter om te wijzen op wat hen opviel en daarover te vragen. Zo'n mooie ontwikkeling in 3 dagen. Zo'n vertrouwdheid ook. Al na de 1e dag zei een jongen (9 jaar) tegen mij: "Voor het eerst heb ik gemerkt dat een bos leuk kan zijn." Alleen al daarvoor hebben deze dagen dus hun betekenis! En een meisje was voor het eerst in haar leven in een boom geklommen.

Bij het evaluatiemoment op de laatste dag mochten de kinderen vertellen wat ze het leukst hadden gevonden en wat er (eventueel) niet leuk was (een tip bijvoorbeeld). Alles had positief indruk gemaakt, iedereen was op dat moment ook een beetje aangedaan.. Een meisje ging het afscheidsteentje haar

hele leven bewaren (als je het hebt over de impact van deze dagen...).

Oh ja... Toch iets negatiefs (moeilijks) : het dode baby-ree-tje dat ze hadden gezien. Maar meteen werd ook begrepen dat ook dat bij de natuur hoort. En nòg iets "negatiefs", genoemd door de jongen die zich er soms het minst bij betrokken leek te voelen: dat deze dagen nu voorbij zijn! En dat hij hier "dus" niet meer mag komen. Gelukkig mogen alle kinderen altijd met hun ouders of met anderen naar de natuur, de natuur die ze voortaan altijd met andere ogen zullen bekijken en beleven!

Wat geweldig dat dit bestaat en dat zovelen hier (vooral als vrijwilliger) hun hart&ziel en tijd aan besteden. Hopelijk blijven ook sponsors, zoals waterleidingbedrijf Dunea, dit project steunen. Heel veel dank! Ik voel me dankbaar dat ik dit mocht meemaken. En natuurlijk ben ik Vriend geworden.

Pissebed / Jetty Modijefsky (oma van Karper/Hugo)

Interview met Buizerd : deel 1

Waarom koos je voor de naam Buizerd?

De wijze waarop een buizerd te al op jonge leeftijd een ken. De manier van jagen is Hij is wat trager en is duif te vangen. Je ziet een

zo heerlijk kan zweven in de lucht maak- diepe indruk. Ik kon daar uren naar kij- ook anders dan van andere roofvogels. bijvoorbeeld niet snel genoeg om een buizerd zelfs wormen eten.

Wat bracht jou ertoe om

Aanvankelijk wilde ik Ik was in m'n jeugd heel dan hoefde het voor mij oplossingen om gezonder te wor- veganist en at louter rauwkost. Ook blote voeten op ijsbergen op het strand dusdanig aan, dat ik daarna tientallen jaren niet meer ziek ben geweest. Deze ervaring motiveerde me om voor natuurarts te gaan studeren. Die studie bleek echter elf jaar te gaan duren en inmiddels kwam ik zo vaak in de duinen dat ik

bioloog te worden?

natuurarts worden of psychiater. vaak erg ziek. Als het zo moest, niet langer meer. Ik zocht naar den. Een tijdje lang was ik liep ik in m'n korte broek op bij -15°C. Hierdoor sterkte ik

overstapte naar biologie waar ik mijn vrouw, Johanna (in de hortus) heb leren kennen. M'n droom was om chimpansees te gaan bestuderen in Afrika, o.a. om mensen beter te leren begrijpen. Echter in die periode werd onze zoon Reinout geboren en de gezinssituatie leidde ertoe dat ik uiteindelijk in Leiden bleef studeren en een aanstelling kreeg aan de Leidse Universiteit.

Wat is je mooiste natuurervaring?

Mijn eerste natuurervaring was in mei '33. Mijn ouders wandelden met mij in de kinderwagen door Zorgvliet en ik zag en rook de witte bloemen van meidoorn en fluitenkruid en hoorde een merel fluiten.

Dit heeft een onuitwisbare indruk gemaakt. De zang van de merel is altijd mijn favoriet gebleven. Een andere geweldige ervaring was toen ik vier etmalen lang een ijsvogel-

nestje observeerde om de jongen te zien uitkomen.

Wat zijn de gelukkigste momenten uit jouw leven en wat kan je ontroeren?

Mijn mooiste ervaringen hebben bijna altijd met de natuur te maken. Op Koninginnedag (het was 31 augustus 1939) was het overal erg druk en er hing een benauwende sfeer in de stad. Er was iemand door een ruit gevallen en er lag bloed. Even later kwam ik een man

met een aapje tegen. Het aapje gaf me spontaan een handje. Een stevig handdrukje wat tegelijkertijd zacht aanvoelde. Dit maakte m'n hele dag goed! Andere hoogtepunten waren de kennismaking met Johanna en de geboorte van onze kinderen en kleinkinderen.

Wat me recentelijk ontroerde was de documentaire "Altijd 4 mei" over een Joods meisje dat vertelt wat haar grootouders allemaal meegemaakt hebben in de 2e wereldoorlog. Bijna iedereen van de familie is omgekomen. Generaties later beleeft dit meisje dit nog op zeer intensieve wijze. De Holocaust en wat mensen elkaar allemaal kunnen aandoen houdt Johanna en mij ook vrijwel dagelijks bezig.

Ben je wel eens bang of kwaad geweest?

Ik ben nooit bang voor mezelf geweest, wel een keer voor Deirdre (jongste dochter) die tijdens een grottentocht een val maakte van 8 meter. Er klonk een luide plof en daarna klonk er geen geluid meer ... afgezien van wat pijnlijke blauwe plekken was er gelukkig niets gebeurd. In de oorlog fietsten mijn zus en ik over een weg waar plotsklaps een Spitfire (Engels jachtvliegtuig) het vuur opende op een Duitse vrachtwagen. We sprongen van de fiets en doken in een greppel. De kogels floten ons om de oren, daarna was het stil. We raapten onze fietsen op en reden weer gewoon verder. Echte angst was er niet. Ben je ook niet bang voor de dood? Ik geloof niet in een leven na de dood, dus hoef ik er ook niet bang voor te zijn. In 'spannende' situaties was ik altijd veel meer bezig met de vraag 'hoe lossen we dit nu op' dan met angst. Ik ben weleens bang als ik een oorlogsfilm kijk, dan zit ik soms te trillen in m'n stoel.

Ik ben vreselijk boos geweest op een vriendje dat vertelde dat Sinterklaas niet bestond. Ik heb hem ter plekke in elkaar getimmerd. Toen ik later aan

mijn vader vroeg of de Sint bestond, stelde hij me een wedervraag. "Als de Sint gaat slapen doet hij z'n baard dan onder of boven de dekens"? Ik had geen idee. Vader zei: "Dan doet hij z'n baard af".

Vanaf dat moment geloofde ik niets meer zomaar op gezag. Ik was te gelijk ook m'n rotsvaste geloof in God kwijt. Die leek teveel op Sinterklaas. Voor m'n ouders was dit een lastige periode. Ik wilde bij alles het 'waarom' weten. Later op 10 jarige leeftijd ben ik nog een keer verschrikkelijk kwaad geworden op een jongen die een kikker met een rietje opblies. Deze dierenbeul heb ik ook in elkaar geslagen.

Welke mannen en vrouwen hebben jou geïnspireerd?

Een van de grootste inspirators is Jezus. Zijn charisma en bepaalde uitspraken zijn erg mooi. Hij heeft dat weliswaar niet allemaal zelf bedacht, in sommige uitspraken herken je de Boeddha of Zarathustra, maar toch. Ik ben momenteel bezig met het

schrijven van een boek over Jezus.

Andere inspirators zijn Gandhi, Albert Schweitzer, Tarzan en Jane Goodall.

Je bent in het verleden lid geweest van de Soefi Beweging. Wat was je motivatie om lid te worden?

De Soefi Beweging zegt dat de bron van alle religies dezelfde is en dat het belangrijkste boek geschreven wordt door de natuur. Ik ben nu geen praktiserend soefi meer, maar deze ideeën spreken me erg aan. Helaas vindt binnen het soefisme ook weer persoonsverheerlijking plaats en er heerst het idee dat 'wij als alles accepterende stroming de beste' zijn. Een bekende spirituele valkuil. Wat me ook erg aanspreekt is een uitspraak van Boeddha: 'De vraag of God al dan niet bestaat is niet belangrijk, veel belangrijker is hoe je leeft'.

Wat zijn jouw grootste idealen?

Mijn grote wens is dat alle Nederlandse kinderen aan Het Bewaarde Land deelnemen. Als deze wens zou uitkomen, zou ik met een gerust hart dood kunnen gaan. De relatie van de mens met de natuur moet veel beter worden. Wij zijn momenteel de grootste natuurramp. Het lijkt erop dat we onszelf zullen uit-

roeien. Eén van de belangrijkste manieren om dit te voorkomen is kinderen vertrouwd maken met de natuur. Er zijn al meer dan 12000 kinderen in Het Bewaarde Land geweest. Wanneer er meer geld beschikbaar komt kan dat veel meer worden.

Het boek 'Het laatste kind in het bos' van Richard Louv heeft wel een positieve invloed op het beleid om meer kinderen met de natuur in aanraking te laten

komen. Het Bewaarde Land is het beste programma in Nederland om kinderen vertrouwd met de natuur te maken. Sterke punten zijn; drie hele dagen in de natuur en het werken met kleine groepjes van maximaal 8 kinderen per begeleider. Ik heb gezien dat de kinderen niet alleen meer van de natuur gaan houden, maar dat ook de onderlinge relaties verbeteren en dat ze beter in hun vel komen te zitten.

Hoe ziet de toekomst voor de wereld er uit?

Dat is heel spannend. Als we op deze manier doorgaan en blijven uitbreiden, dan krijg je op den duur voedselgebrek en dit leidt tot oorlogen. In het ergste geval een kernoorlog waarbij we onszelf vernietigen. Dan is de planeet verlost van de mens en zal de natuur er over 65 miljoen jaar weer mooi uitzien. Maar gelukkig zijn er lichtpuntjes; zoals het werk van de VN en de wijze waarop steeds meer mensen tegen de problemen aankijken. Het is goed denkbaar dat we er toch uitkomen . . .

Dolfijn en Dansvlinder

Deel 2 van dit interview verschijnt in het volgende Praatstokje.

Bazaar van de Marelandschool en Polderfietstocht

De Marelandschool heeft voor een goed doel een bazaar gehouden. De vrienden zijn daar met een kraam, twee wachters en vrouwtje Fleur aanwezig geweest. Wij hebben onze overbekende kruidensoep uitgeserveerd. Twee achtereenvolgende jaren heeft de Marelandschool "Het Bewaarde Land" verrast met een schenking uit de bazaar ter hoogte van € 1.600,00. Wij kunnen hierdoor speciale projecten verwezenlijken. Dit jaar was bij de Marelandschool een project in Afrika aan de beurt. Het was die dag schitterend weer en we hadden over belangstelling niet te klagen.

Op Hemelvaartsdag werd er door boerenorganisaties een polderfietstocht georganiseerd. De vrienden hebben de laatste jaren aan diverse projecten van deze organisaties meegedaan. Zo ook deze dag. Dit keer kwam de fietstocht op ons verzoek door Meijndel en langs onze locatie van "Het Bewaarde Land" dat daar gevestigd is. Het weer was niet zo best, maar we hebben toch nog behoorlijk aanloop gehad van ouders met kinderen uit het speelbos, wandelaars en ook fietsers.

C1000 - Mark Blaauw uit Wassenaar heeft "Het Bewaarde Land" gesponsord met 100 broodjes, kaas, margarine, bekertjes en 10 anderhalf literpakken tweedrank. Dat ging er goed in bij onze gasten, alsmede uiteraard onze kruidensoep.

Visarend / Henk

Natuurbeleving voor speciaal basisonderwijs

"Het Bewaarde Land in Meijndel is dit jaar gestart met een 3-daags programma voor speciaal basis onderwijs. Twee groepen van de midden bouw, MB1 en MB3, van SBO de Vlieger hebben op de woensdag een reeks in het Bewaarde Land gelopen. De juf van MB1 vertelt over hun ervaringen."

MB1 heeft woensdag 7 mei een bezoek gebracht aan het Bewaarde Land in Meijndel/Wassenaar. Een natuurbelevingsproject waar de kinderen in kleine groepjes onder begeleiding vertrouwd worden gemaakt met wat er in de natuur te ontdekken en te beleven is. De kinderen hebben deze keer van alles geleerd over kruiden, die ze ook zelf geplukt hebben voor de soep die aan het eind van de dag gegeten is. Eén van de ingrediënten voor de soep was de brandnetel, die niet meer prikt als hij gekookt is en een prima aanvulling is in de soep. Verder zijn ze een heleboel dieren tegengekomen, hebben ze leren boomklimmen en

zijn ze verschillende bomen tegen gekomen waar ze veel verhalen over hebben gehoord. We hebben zelfs in een hele speciale holle boom geklommen. We hebben blaadjes gedroogd en in ons speciale Bewaarde Land boekje geplakt. De laatste woensdag zijn we weer op pad gegaan met onze natuurwachter. We zijn vandaag naar de duinen gelopen en mochten van het hoge duin afrollen, ook hebben we een wachter en een stoere Timo ingegraven.

De laatste dag kregen we van onze natuurwachter allemaal een hele bijzondere steen. Deze steen helpt ons deze bijzondere 3 woensdagen in het Bewaarde Land te onthouden en er met een glimlach aan terug te denken. We hebben de dag afgesloten met een heerlijk kruidensoepje (weer met zelf verzamelde kruiden) en met ons afscheidslied. Super bedankt voor deze drie leerzame, fijne en interessante dagen. Jullie hebben het voor de kinderen en voor ons tot een onvergetelijk uitje gemaakt.

Lenneke Balyon

Opknopbeurt huisje van vrouwtje Fleur

Het huisje van vrouwtje Fleur in Meijendel is hard aan een renovatie toe. De schroten aan de buitenkant zijn aan het weggroten. Verder heeft haar huisje bloot gestaan aan vandalisme. Er is ingebroken en haar fiets is gestolen. Later heeft men zelfs de ruiten ingegooid. De verwijdering van alle glassplinters is een heel karwei geweest.

Een van de wachters is bezig nieuwe kozijnen te maken. Als deze klaar zijn dan zorgt onze sponsor Dunea voor plexiglas in plaats van glas in de ramen. Voor de ramen komen luiken met hangsloten. De schroten zullen worden vervangen door nieuwe rabatdelen.

Onze wachter Merel werkt bij de ING bank. Hij heeft bij zijn werkgever € 750,00 losgepeuterd voor een bijdrage in de kosten. Ook de vrienden is om een bijdrage gevraagd. Natuurlijk zullen wij hier welwillend gehoor aangeven. Hopelijk is het huisje van vrouwtje Fleur na de zomervakantie weer in topconditie. In het volgende nummer hopen wij hiervan een foto te plaatsen.

Visarend / Henk

Asielschool kamp Valkenburg in Het Bewaarde Land

Voor het eerst is de school met kinderen van asielzoekers in het Bewaarde Land geweest. Deze zeer getraumatiseerde kinderen konden dankzij een donatie van Avery-Dennison aan het Bewaarde Land programma deelnemen. Dit gebeurde in de locatie op de Waalsburgervlakte.

Het waren drie spannende dagen voor de kinderen en de wachters. In mijn groepje had ik bijvoorbeeld een jongetje uit Syrië. Hij was een albino en pas in Nederland, sprak dus de taal niet, kon slecht zien en was erg achterdochtig. Als dan tijdens de tweede dag, hij naast je komt lopen en zijn hand in de jouwe stopt en daarmee vertrouwen aangeeft, doet dat emotioneel heel veel met je.

Het zijn kinderen van allerlei nationaliteiten en met allemaal verschillende achtergronden. Dit vergt veel van de wachters, maar het geeft ook een fantastische kik als je ziet hoeveel plezier de kinderen beleven en hoe geïnteresseerd ze zijn in alles wat ze zien en horen. Vooral ook omdat ze, in tegenstelling tot onze Nederlandse kinderen, helemaal niet gewend zijn om in vrijheid in bos en duin te mogen rondlopen en spellen te doen.

Het waren drie zeer vermoeiende dagen, maar ontzettend bevredigend. De ondersteuning vanuit school door de leerkrachten was, ook door hun enthousiasme, heel erg goed. Hier was vanuit de school geen geld voor, dus voor volgend jaar moet weer een nieuwe donateur gevonden worden.

Visarend / Henk

Notariële schenking

Notarissen Roes en de Vries regelen voor ons notariële schenkingen tegen een gereduceerd tarief. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onze voorzitter : Henk van Haastregt.

Rapenburg 36 | 2311 EX Leiden T 071 - 523 36 36
F 071 - 512 11 47 | E info@roesendevries.nl | www.roesendevries.nl

Jaarverslag 2013 Vereniging Vrienden

De Vereniging Vrienden van Het Bewaarde Land blijft nauwlettend de ontwikkelingen binnen Het Bewaarde Land volgen. De vereniging tracht zijn leden op de hoogte te houden van de eventuele veranderingen die zich voordoen.

In 2013 heeft de Vereniging Natuurbeleving (uitvoerder van het Bewaarde Land programma in Meijendel) voor de laatste keer subsidie gekregen van de gemeente Leiden. Dit betekent dat deze vestiging het financieel zwaar te verduren gaat krijgen in de komende jaren. Door spaarzaam met de gelden om te gaan, heeft deze vereniging een buffer kunnen opbouwen. De coördinator zal met ingang van 2015 een ZZP-er worden. Met behulp van acties, ook door de VVBL, wordt getracht de komende jaren door te kunnen draaien. In de komende jaren zal er waarschijnlijk een beroep gedaan worden op de VVBL om een grotere financiële bijdrage. De VVBL heeft hiervoor al een reserve aangelegd.

Zoals gebruikelijk hebben wij ook dit jaar weer een winterwandeling, een voorjaar avondwandeling en een najaarswandeling voor de vrienden gehouden. De opkomst is over het algemeen niet bijster groot, maar we kunnen telkens weer terugkijken op geslaagde en gezellige bijeenkomsten. Het Haps-weekend is een traditioneel jaarlijks gebeuren. Veel vrienden en wachters en hun familie doen hieraan mee, en elk jaar is het weekend weer volgeboekt. We springen er iedere keer weer financieel precies goed uit. Geen verlies en geen winst.

De VVBL is weer actief geweest op de Bijenmarkt in Leiden en de Dunea familie feestdag in Meijendel. We verdienen er een paar centjes mee en werken in hoofdzaak aan naamsbekendheid. Ook hebben we weer deelgenomen aan de Boerenfietstocht. Wij waren hier present bij het volkstuintcentrum bij Het Wedde in Voorschoten. Ook de verlichte polderroute in Wassenaar hebben wij mogen pluisteren met de verkoop van erwtensoep.

Het orgaan van de VVBL (het Praatstokje) is dit jaar weer driemaal verschenen. De bezoekende kinderen in het Bewaarde Land krijgen op de laatste dag een exemplaar mee naar huis. Voor het aangekondigde rugzakkinderen project in Meijendel zijn bestuursleden van de VVBL met succes bezig geweest om een subsidie van een Amerikaans bedrijf met Nederlandse vesting in de wacht te slepen. Dit leverde \$ 5.000,00 op. Dit bedrag is rechtstreeks naar het Bewaarde Land overgemaakt.

Het bestuur bedankt een ieder voor zijn/haar inzet,

Visarend / Henk

Terugblik op Hapskamp 2014

Ik voelde me, net als de vorige vijf keren voor vertrek naar Haps onrustig, gestressed en half voorbereid. Het Hapskamp was altijd nét te vroeg en nét als er veel werk op mijn bordje lag. Teveel werk om goede voorbereidingen te treffen om met ons gezin met aanhang ontspannen te vertrekken. En als we dan eindelijk alles hadden gepakt, de konijnen, poezen en honden-oppas geregeld, de planten extra gewaterd, het gas uit, alle deuren op slot... eindelijk de straat uitreden, bleek er altijd wel iemand die iets was vergeten; een knuffel, de routebeschrijving, het lunchpakket... Dit jaar hadden we het ons extra moeilijk gemaakt door al op vrijdag te vertrekken.

Maar vanaf het moment dat we op Haps ons autootje uitstapten, de frisse boslucht opsnoven, bekenden groeten, scharrelende kippetjes onder de Hapspoort en knorrende zwijntjes in de modderpoel...viel de last van het dagelijkse leven van mijn schouders. Tijd voor rust, voor onszelf en voor anderen. Het onovertroffen voorjaarsweer droeg daar sterk toe bij. Waren we vorig jaar nog door kou en regen gedwongen om ons verkleumd, met extra kleren, rond het vuur te scharen, ook heel gezellig overigens, dit jaar was het aangenaam warm en droog.

Voor wie niet eerder in Haps is geweest is een beknopte beschrijving en sfeerschets misschien op zijn plaats. Een open plek in een bebost dal met een uit keien en leem bestaande ondergrond. Gebouwen naar ontwerp uit de steentijd met eiken balken en rieten daken; twee grote slaapboerderijen, een smidse, een bakkerijtje, werkplaatsen voor hout en botbewerking, een kraal

voor de schapen, een hok voor de ganzen, een leemoven en een kleine vijver. Zonder oog voor details zoals de rookmelders in de slaapvertrekken, de spoelstangen op de toiletten en de mysterieuze bron zou je denken dat je in de steentijd bent beland.

Het leven in Haps is organisch en spontaan zoals het leven altijd zou moeten zijn. De dag wordt ingedeeld door de drie maaltijden die worden aangekondigd door gong-gelui. De eerste dag begint standaard met het bereiden van de bro-

den nadat het kamp is ingeleid door Agnes. Voor de 25 broden, de brandstof voor het hele weekend, moet er veel gebeuren; graan tot meel malen, mengen, kneden, rijzen, de takkenbosoven ontsteken, temperatuur testen, bakken. Ik heb me dit jaar met hulp in het zweet gewerkt om de oven aan te steken; een hele uitdaging. Het deed me beseffen hoe dankbaar ik mag zijn dat ik thuis niet iedere zondag me een halve dag uit de naad hoeft te werken voor een warm broodje. Na het broodbakritueel is er gelegenheid om workshops mee te doen of een eigen invulling te kiezen.

Ik geniet er altijd weer van hoe ontspannen vervolgens iedereen zich vermaakt; kinderen brengen de schapen naar de wei of spelen eindeloos - zonder high-tech, Aad en Reinier geven boogschietles, Boy dit jaar een workshop slinger maken, vanuit de smidse klinkt onophoudelijk 'gekleng' van hamer op mes of sieraad in wording, er is ruimte voor goede gesprekken, boek

lezen, houtbewerken, wandelen, staren, slapen, al naar gelang de behoefte. De kinderen dartelen zonder morren, zonder ruzie en zonder zich een moment te vervelen de hele dag rond tot lang na bedtijd. TV en wifi, die thuis een primaire levensbehoefte lijken, zijn in Haps overbodig.

Op zondag gaf Agnes een workshop met als thema windrichtingen. Voor mij was het hoogtepunt geblinddoekt mijn eigen weg door het bos vinden. Helemaal alleen (met tien anderen die in stilte hetzelfde doen), vertrouwend op mijn eigen richtingsgevoel, voorzichtig tastend om niet te struikelen of me aan bramen te steken, luisterend naar de vogels en muizen om me heen, helemaal in het nu, zonder verplichtingen, zonder onrust, zonder stress. Het voelde alsof ik het laatste stukje 'dagelijkse gedoe' met iedere stap, aan de aarde losliet. Toen ik de blinddoek afdeed was het licht helderder, mijn hoofd leger en mijn lichaam meer ontspannen dan ervoor. Drie dagen Haps, onvergetelijke ervaringen rijker, opgeladen en ontspannen pakten we op maandagmiddag onze spullen voor de terugreis; zonder onrust, zonder stress, helemaal voorbereid voor een fijne werkweek daarna en vol zin om volgende jaar weer te komen.

Das / Hans

Bestuur

Voorzitter (Visarend)	Henk van Haastregt 070-5111430	Achterweg 57 henk.haastregt-van@ziggo.nl	2242 JX Wassenaar
Secretaris (Staartmees)	Mariette van Leeuwen 06-10002462	Willem de Zwijgerlaan 17 mariette.van.leeuwen@hotmail.com	2224 ER Katwijk
Penningmeester (Merel)	Aad de Vette 071-5318854	Clara Visserplaats 1 vrienden.bewaarde.land@planet.nl	2331 BN Leiden
Lid (Gierzwaluw)	Marjanne Addink 071-5130765	Oranjerie 34 marjanne@oranjerie.demon.nl	2316 ZK Leiden

Praatstokje in kleur

Het drukken op papier in kleur is duur. Wil je het "Praatstokje" in kleur zien, geef dan je e-mailadres door via vrienden.bewaarde.land@planet.nl en je krijgt het via de email in de originele kleuren.

Aanmelden als vriend(in)

Een kind kan voor € 7,50 per jaar (t/m het 18e jaar) jeugdlid worden van onze vereniging, volwassenen voor € 17,50 per jaar, of donateur voor elk bedrag. Meld je aan per e-mail bij: vrienden.bewaarde.land@planet.nl of per post naar Clara Visserplaats 1, 2331 BN Leiden, middels onderstaande strook:

.....

Naam: Geb. jaar
Voor jeugdleden

Adres:

Postcode: Woonplaats:

e-mail adres:

Voor toezending Praatstokje en korte berichten

Ja, ik wil jeugdlid worden, ik wil lid worden, ik wil donateur worden
Rekeningnummer 4868724 t.n.v. Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land,
onder vermelding van de locatie die uw voorkeur heeft :

Meijendel of Den Haag
of Gooi en Eemland of algemeen

Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land
Clara Visserplaats 1
2331 BN LEIDEN

AGENDA - AGENDA - AGENDA - AGENDA - AGENDA

Zo 14 sep 2014 van 11:00 tot 16:00 : Natuurfeestdag Dunea in Meijendel
Natuur, cultuur en lekker spelen gaan hand in hand op de jaarlijks terugkerende Dunea Natuurfeestdag. Een leuk uitje voor alle leeftijden. Komt u ook?

Meer info : <https://www.dunea.nl/bezoekerscentrum/natuurfeestdag>

Vr 19 sep 2014 van 19:00 tot 20:00 : Algemene Ledenvergadering (ALV)
De Vrienden van het Bewaarde Land bespreken het jaarverslag van 2013, de gang van zaken in 2014 en de plannen voor 2015. Alle leden zijn welkom om mee te praten. Aanmelding via email vrienden.bewaarde.land@planet.nl

Vr 19 sep 2014 van 20:00 tot 22:00 : Van-licht-naar-donker wandeling
Aansluitend op de ALV gaan we in Meijendel van licht naar donker wandelen. Vrienden van het Bewaarde Land en hun gezinsleden zijn van harte welkom. We verzamelen om 20:00 uur bij boerderij Meijendel. Aanmelding via email vrienden.bewaarde.land@planet.nl of telefonisch bij Aad de Vette, 071-5318854